

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Conso||lacione Ivsto-|||rvm

Hillesheim, Ludwig

Coloniae, 1572

VD16 H 3678

Necessariam atque vtilem homini malorum irrogationem. Diaboli etiam violentiam esse: deque Dei in his moderandis summa et diuina iura [i.e. cura]. Capvt VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60369)

nec misericordiam ab eo suam vnquam auertit.

¶ Necesariam atque vtilem homini malorum irrogationem, diaboli etiam violentiam esse, deque Dei in his moderandis summa ac diuina cura.

CAPVT VIII.

AD hanc tantam lucem impij claudunt oculos, & quoniam aduersus DEVM peccant, vt cæci ambulat, nec rationem eorum, quæ cœlitus administratur ac fiūt, cōscelerata consciētia admittunt. Et si enim omnia ordine occulto fiant, tamen ad eum considerandū, Deus nos mente ceu manu ducit. Tanta est animi labes ex illa auita noxa, vt magna propensione in omne peccatum feratur, ad quam coërcendam, nullus rigor, nulla seuerā animaduersio satis valet, nec refrinari eius violentia potest. Quod si ille liber malorum ac solutus esset, nullis nexibus vinculisq; constringeretur, in qua dā
na?

na? quàm exitij pestis plena prorueret? e-
nerteret certè se salutemque suam vno mo-
mento & interimeret. Quamobrem ei
ceu pädagogo quodam opus fuit, cuius hor-
tatu & autoritate, plagis etiam & ani-
maduersione seuera, inter indomitas cu-
piditates regeretur. Hoc & sapientes na-
tionum animaduenterunt, & ille in pri-
mis Plato, cuius hac præclara sententia
est: Difficillimum esse amplissima fortu-
na solutos legibus continere. Nihil enim
imperatu difficilius esse eo homine, quem
prospera fortuna extulerit, nec quicquam
iterum regi lenius illo, qui aduersis sit ca-
sibus depressus atque confractus. Polybius
etiam tantum dicit apud homines igno-
rantiam atque signitiem à prudentia at-
que industria differre, non solum in priua-
ta vita, verum etiam in publicis rebus, vt
in his secunda res detrimentum, in illis
aduersa emendationem quandam errorum
adferre videantur. Cùm ergò ingens ho-
minis peccatum antecessisset, nec expedi-
ret

ret eum tam excellentem esse vt prius, ni-
 iterum ipse sibi detrimentum adferret, e-
 misit eum DEVS de paradiso voluptatis
 vt operaretur terram, de qua sumptus est,
 hoc est, vt sacri patres prodiderunt, de sta-
 tu felicitatis ad laboriosè colèdum terrā
 iam obnoxiam maledictioni, in statū mi-
 seriarum plenum, vbi cum noxijs animi
 permotionibus, & satana diro, furij sgle
 infernalibus continuum ei bellum ac cer-
 tamen esset. Ille enim primi & omnis
 boni corruptor, quem sacra litera princi-
 pem aëre & potestatis, & huius seculi Deū

Ad Ephe. 2. vocant, odio summo suo, artes vniuersas
 2. Corin. 4. ac vires aduersus eos exerit, quos volunta-
 te libera, et si corrupta & beneficijs natu-
 ræ nudatos, aqua tamen sorte terris
 immisso, quasi in potestate habere vi-
 detur. Ad hoc agendum omnia vndique
 adiumenta conquirat, & inuisum genus
 malis exercet, vt perdat & extinguat, fa-
 ta, spes quæ eius reliquas interuertat. Ve-
 rum tanto tamq̃ immmani furori certi fi-
 nes

nes constituti à Deo sunt. Necessariò enim mala illius voluntas, qua ad omniũ rerum vastationem incitatus fertur, comprimenda fuit, quod nisi fieret, ille & superis ima misceret, & hanc vniuersi molè pro malignitate ipsius summa euerteret, & vno momento depopularetur. Omnis quidem eius voluntas in eo est sita. Sed ò profunditatem non sapientia tantum, verum etiam beneficentia diuina, cuius saluari voluntate qua omnia sustentur effectum, vt qua malis scelerum pœna et exitij causa, ea bonis remedia malorum sint: Ad Rom. 8. vt ex eo constet: Dei amantibus omnia ad bonum conferre. nunquam etiam magis formidandam diaboli violentiam, quam secundis & ad spem fluentibus rebus, nunquam minùs metuendam, quam cum maxime sequit, malorumq; infestum agmen ducit: quamobrem eius vulnera & plaga iustorum hominum medela est & certa sanatio, qua nihil eis ad salutem efficacius adhiberi possit. Sape morbi corpora affligunt,

affligunt, sed ex ijs conualescit animus, hunc aliquando grauis molestia occupat, ea corporis luxuriam frangit ac refrenat, efficiturq; ex eis id vt rectum vtrinq; officium sequantur. Vera igitur Diui

2. Cor. 7. Pauli sententia est, eum qui secundū DEVM est dolorem pœnitentiam ad salutem non pœnitendam parere, contra mundi dolorem mortem adferre. Et castigari à

1. Corin. 11. Domino nos dum punimur, ne cum mundo damnemur, id est, nos in hac vita puniri, ne simus in alia puniendi. Quam præclara ergò, quanq; diuina ratio est, angustia corpus vt menti benè sit, & illū vitæ dolorem, etiam lætitiæ æternitatis sequatur. Satis cause Deus haberet, vt quæ à nobis aduersus ipsius voluntatē ac leges pfluxerūt mala, in ea prorsus desineremus, sed illa æterni, immortalisq; boni natura, quæ in Deo abundans est ac perfectissima, specie malorū retenta, vt ab illis omni s boni oriatur vis, ad nosq; perueniret, effecit. Sic

2. Tim. 3. enim eruditi ad iustitiæ disciplinā per patientiam

tientiam resq; aduersas diuini & ad om-
ne opus bonum idonei efficitur, vt in die 2. Tim. 1.
Domini misericordiam & vitam adsequa 1. Tim. 6.
mur verè aternam.

De prosperis atque aduersis,
quæ pijs atq; impijs ferè cõmu-
nia in vita sunt. De sententia
diui Augustini. CAPVT IX.

S I igitur in vniuerso nõ corpori solùm
scaduco & infirmo, sed etiam iustorũ
hominum, propter quos omnia cõser-
uantur ac fiunt, vera & sempiterna salu-
ti ille accommodatus est ordo, quis non
agnoscit in eo, vt in ceteris omnibus, et di-
uina erga nos cura & consolationis vera
ingentẽ testificationẽ esse? cõprehensam nõ
fortuitis concursibus, sed causis immutabi-
libus, aternisque rerum, quæ etsi varia-
rum vicissitudinum plena sint, earum ta-
men rationem veritas ipsa defendit. Non
enim probabiliter dici potest, aut tantum
malorum in hominum vita versari ob
nullam causam, aut communem propè
omniã